

**Komisia územného plánovania a životného prostredia
Zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja**

Košice: 04.02.2021
Číslo: 03153/2021/ORR-04681
Vybavuje: Ing. Ľudmila Sekeráková
e-mail:ludmila.sekerakova@vucke.sk
telefón: 055/6196654

ZÁPISNICA

**z 20. rokovania Komisie územného plánovania a životného prostredia Zastupiteľstva
Košického samosprávneho kraja, konaného dňa 04.02.2021 formou online rokovania**

PROGRAM ROKOVANIA

1. Otvorenie, zistenie počtu prítomných členov, schválenie programu rokovania
2. Akčný plán vodných rád Košického kraja v rámci Programu obnovy krajiny Košického kraja 2021-2030
3. Záver

K bodu č. 1

Otvorenie, zistenie počtu prítomných členov, schválenie programu rokovania

Vyjadrenie:

Predseda komisie privítal členov komisie, ktorí boli prihlásení v systéme online rokovania a otvoril 20. rokovanie komisie. Z celkového počtu 25 členov komisie bolo na začiatku rokovania v systéme online prítomných 15 členov komisie, čo je nadpolovičná väčšina a teda komisia bola uznášaniaschopná.

V úvode uviedol, pripomienku z predchádzajúcej komisii, že by bolo dobré, keby sa do programu zastupiteľstva dostal bod, ktorý dnes prednesie Ing. Kravčík. Ďalej informoval členov komisie o vyhotovení zvukového záznamu použitím diktafónu výlučne pre potreby zhotovenia zápisnice a o spôsobe hlasovania „zdvihnutím ruky“.

Potom odovzdal slovo Ing. Kravčíkovi.

K bodu č. 2:

Akčný plán vodných rád Košického kraja v rámci Programu obnovy krajiny Košického kraja 2021-2030

Vyjadrenie:

O materiáli podrobne informoval formou prezentácie Ing. Kravčík, ktorý v krátkosti zhrnul čo sa urobilo za posledný rok a predstavil Akčný plán vodných rád Košického kraja v rámci Programu obnovy krajiny Košického kraja 2021-2030.

Online sa prihlásil jeden člen komisie: spolu 16 členov

Diskusia:

PaeDr. Skokanová

Uviedla, že s Ing. Kravčíkom spolupracuje už najmenej 10 rokov. V Hrabušiciach realizovali pilotný projekt, ktorý sa týkal protipovodňových opatrení, kde len z jedného kopca stiahli 23 tis. m³ zrážkovej vody, čím zachránili celú lokalitu na kopci a pre obec zachránili telocvičňu a budovu ZŠ v tej lokalite. Konštatovala, že to, čomu sa venuje pán Kravčík je úžasná vec, čo odprezentoval zahŕňa veľa roboty, rozumie tomu a je treba to podporiť. Toto potrebujeme.

Ing. Petro

Konštatoval, že nikto nepochybuje o naliehavosti tejto témy pre náš život a ďalšie generácie. Uviedol, že vytváranie vodozadržných opatrení tak, aby sme dažďovú vodu čím viacej zadržovali v krajine a s tým súvisiace všetky benefity, aj ochladzovanie, keď sa teploty v súčasnosti neustále zvyšujú - zmena klímy, sú tieto opatrenia potrebné.

Ocenil spracovateľa tohto dokumentu, ktorý čo sa týka rozsahu, podrobnosti, ale aj potrebnosti, samotnou prezentáciou, delením po jednotlivých oblastiach Košického kraja si zasluhuje pochvalu, je to ucelený dokument.

Uviedol, že robí štatutára obce, ktorá je s pravidelnosťou súčasťou privalových dažďov. Od rieky Torusy majú „kotel“, ktorý v prípade privalových dažďov zaplavuje obec, evakovali sa domy. Ako starosta v rokoch 2010 – 2011 bol v obraze, keď sa začalo s projektom hrádzok v prírode. Od projektu ustúpil, pretože realizácia týchto hrádzok bola práve v zimnom období a bral to ako určité riziko, neboli vysporiadané pozemky atď. Položil otázku na p. Kravčíka: Bola urobená aj nejaká finančná analýza toho, čo by to v jednotlivých oblastiach, ale aj v ekonomickej časti stálo? Bolo vyčlenených 408 mil. eur a uviedol, že bola dvakrát uvedená rozdielna suma, čo sa týka okresu Košice – okolie, resp. Abovskej časti (108 mil. resp. 79 mil. eur), ktorá je vyčlenená na realizáciu týchto opatrení. Otázka na p. Kravčíka bola: Ako to zrealizovať? Hovoríme o čiastke, o peniazoch, ktoré pôjdu do jednotlivých častí kraja, ideme sa uchádzať o tieto veci, aké budú možnosti zapojenia sa jednotlivých samospráv, aby efekt nezostal iba na papieri. Koho by bola realizácia? Boli realizované hrádzky ešte v roku 2010, 2011 dotované z rôznych programov vlády SR. Pýtal sa v akom sú stave, ich trvanlivosť a čo sa v súčasnom období s týmito hrádzkami robí? Či sú možnosti ich revitalizácie, opráv a udržiavanie, čo do budúca s tými, ktoré boli už vybudované? Chcel by vedieť naplnenie cieľov tohto akčného plánu v hodnote 408 mil. eur, odkiaľ peniaze a ako to realizovať? Konštatoval, že dokument je fantastický, ale pokiaľ nebude zrealizovaný, potom po rokoch sa bude zase

Ing. Kravčík

Uviedol, že dokument bol štruktúrovaný až na úroveň katastra. Ide o mobilizáciu všetkých partnerov. Pozícia KSK je v úrovni možno koordinátora. Má informácie o tom, že Brusel tlačí, aby množstvo vecí išlo nie cez centrálné orgány, ale cez regióny, pretože sa to zdá efektívnejšie. Myslí si, že do toho môžu byť veľmi intenzívne zapojené obce a mali by to v plnej miere riešiť. Navrhované vodné rady, ak by išlo do realizácie, môžu sa štiepiť podľa toho, aký región zaberajú. Zatiaľ na Above je jedna vodná rada, ak sa zainteresovaní dohodnú, môžu byť členené podľa povodí napr. Torusy, Hornádu, Olšavky, Bodvy. Materiál je tak štruktúrovaný, aby sa vedela efektívne prenášať kompetencia. Jedna vec je realizovať veci na lokálnej úrovni a druhá vec je koordinovať. Predpokladá, že koordináciu by mali mať v rukách vodné rady, ktoré by mali byť na úrovni mikroregiónov, centrálné a finančné veci by sa mohli alokovať cez KSK. Upozornil, že musíme byť aktívni, a presadiť to, aby peniaze, ktoré kraj potrebuje, nezostali v Bratislave. Toto je ďalšia etapa, čo sme začali v roku 2018, treba brať s vážnosťou veci, ktoré nás budú v budúcnosti ovplyvňovať a byť v tom aktívni. Je potrebné zapojiť do tohto programu veľké množstvo ľudí, nemôže to byť postavené na

centrálom riadení. Každý by mal vedieť svoju úlohu a pozíciu (lokálne samosprávy). Uviedol, že v štruktúre je to navrhnuté tak, ak na lokálnej úrovni prijme zastupiteľstvo uznesenie, že vstupuje do tohto programu, vyplývajú jej z toho aj určité zodpovednosti a možnosti, ktoré celý program nastavuje.

Akým spôsobom ovplyvňovať napr. agrárnu politiku, ktorá musí byť vyriešená, akým spôsobom zmeniť zákony, nastaviť pravidlá, ktoré posunu celú agendu do takej roviny, že sa to stane prirodzenou súčasťou spravovania krajiny.

Ing. Zubriczky

Podľakoval p. Kravčíkovi a ako člen vodnej rady v okrese Rožňava konštatoval, že spolupráca bola na vysokej odbornej úrovni. V rámci diskusií na vodných radách pripomienkoval niektoré veci, resp. poukázal na úskalía. Nadviazal na tému vysporiadania pozemkov, ktorá je zásadná a ovplyvňuje možnosť realizácie týchto vodozadržných opatrení, hlavne extravilánu. Stav pozemkových úprav na Slovensku je žalostný, z 3720 k.ú. je vysporiadaných 427 k.ú. (cca 20 %). Poukázal na uznesenie vlády z minulého roku, z ktorého vyplýva, že štát má záujem riešiť vysporiadania pozemkov formou pozemkových úprav a to ročne na 120 k.ú., čo je doba 28 rokov. Z toho plynie, ako sa budeme vedieť angažovať v tomto smere, akým spôsobom bude možné realizovať vodozadržné opatrenia na nevysporiadaných pozemkoch, čo je veľmi obťažná vec. Uviedol, že sa pripravoval plán obnovy, kde sa snažil minister pôdohospodárstva pretlačiť pozemkové úpravy za cca 500 mil. eur za dobu 10 rokov, čo vyzeralo reálnejšie. Či sa to schváli je otázne. Konštatoval, že pokiaľ nie, bude ťažké sa dostať k realizácii týchto opatrení.

Uviedol, že ďalším úskalím je riešenie týchto vodozadržných opatrení z hľadiska stavebného zákona. Je potrebné v stavebnom zákone jednoznačne zadefinovať, akým spôsobom sa budú riešiť tieto opatrenia pri realizácii, čomu budú podliehať (zmena ÚR, ohlásenie drobnej stavby, ...), každý stavebný úrad k tomu pristupuje individuálne. Začína sa k tomu vyjadrovať aj orgán životného prostredia v zmysle vodného zákona. Teda nie je jednoznačne dané akým spôsobom postupovať, je potrebné to dopredu ujasniť a tým sa procesy realizácie opatrení podstatne zjednodušia.

Uviedol, že k zachytávaniu dažďových vôd v intravilánoch obcí vyšla výzva v roku 2019, bola aktualizovaná v roku 2020. Obec sa jej zúčastnila v roku 2019, je rok 2021 a dodnes nemajú žiadne informácie ohľadom úspešnosti. Výzvy sú vypísané, riadiaci orgán nekoná v tejto veci.

Ing. Kravčík

Odpovedal, že je potrebné veľa vecí riešiť na národnej úrovni. Snaží sa pripravovať niektoré veci k legislatívnym zmenám a to aj z pozície krajskej samosprávy. Uviedol, že ako účastníci konania sa pokúsime presadiť tieto veci do vyššej formy legislatívy. Konštatoval, že predseda výboru NR pre životné prostredie a pôdohospodárstvo mal v pláne otvoriť kapitolu, aby vznikli vodozadržné opatrenia, ktoré napr. boli pol hektárové a nepodliehali stavebnému a vodoprávnemu konaniu, keď sa realizujú na vlastnom pozemku. Uviedol, že veci, ktoré sú v dokumente navrhnuté, by mohli byť dobrým podkladom k pozemkovým reformám. Napr. ak v obci Ploské je navrhnutých 111 tis. m³ vodozadržných opatrení, obec môže mať požiadavku, aby tieto priestory boli zahrnuté do pozemkových úprav.

Ing. Petro

Uviedol, že ich samospráva už pristúpila k pozemkovým úpravám tohto roku a bude spolupracovať s p. Kravčíkom. Patria medzi šesť obcí okresu Košice – okolie, ktoré už majú „vytendrovanú“ spoločnosť, ktorá robí sceľovanie pozemkov. Zatiaľ kvôli pandemickým

opatreniam sa nemôžu robiť niektoré úkony. Bude sa kontaktovať s p. Kravčíkom, aby sa tieto opatrenia do tohto projektu zahrnuli, nakoľko teraz je ten správny čas

JUDr. Mgr. Rovinský

Konštatoval, že okrem energetickej chudoby sa vo svete začína objavovať aj odpadová chudoba, to znamená, sú to tí ľudia, ktorí nemajú na zaplavenie odvozu odpadu. Všetky úpravy budú viesť k tomu, že spracovanie odpadu bude drahšie, a tento problém ľudí sa ešte zvýši (Richnava, Mašličkovo,...).

V ďalšom konštatoval, že všetci chceme, aby boli zmenené zákony a druhá vec či využívame to, čo už využívať môžeme. Upozornil na pojmy zastavanosť územia a „zaplombovanie“ územia. Sú normy, ktoré určujú zastavanosť územia, obyčajne to skončí tak, že „stavba“ pokračuje ďalej. Uviedol príklad, kde sa zúčastnil spolu s Ing. Kravčíkom v obci na západnom Slovensku, ktorá sama seba vytopila (všetko zaasfaltované, priekopy zavezené, z rybníka sa stal stavebný pozemok). Je potrebné niektoré opatrenia riešiť priamo na úrovni obce. EÚ začala vytvárať európske vydláždené námestia, ktoré teraz ~~myslí si~~ budeme z EU fondov búrať.

Otázka na p. Kravčíka bola o prepojenosti vodných rád na RIUS. Uviedol, že pre Košice sa bude v rámci UMR spracovávať stratégia a okrem toho existuje Abov, tu už vidí rozdelenie. Ako sú na to pripravené vodné rady a ako sa využije štruktúra na to, aby tento projekt prešiel?

Ing. Kravčík

K téme, čo sa týka recyklácie odpadu uviedol, že moderný trend je obehová ekonomika, v ktorej sme zabudli na najväčšiu vec a to je recyklovanie vody. Odpadová voda je nulová recyklácia a tú sa otvárajú ďalšie možnosti, ktoré bude potrebné riešiť. Predpokladá, že to bude ďalšia etapa, čo sa týka riešenia čistenia odpadových vôd na princípe recyklácie.

JUDr. Mgr. Rovinský uviedol, že myslel na problém Ružina. Konštatoval, že odpad nevzniká na priehradnom múre ale hore a tam ho treba riešiť. Je to podružná ale dôležitá problematika, ako riešiť odpadovú chudobu. Je to na samosprávach ako to budú riešiť.

Ing. Kravčík

Uviedol, že trauma Ružina je minimálne pol storočia ako sa zanáša sedimentami a najnovšie odpadmi. To znamená, spomalenie prítoku vody v čase povodní znižuje riziko ukladania odpadu aj sedimentov.

JUDr. Mgr. Rovinský

Spýtal sa k téme financovanie opatrení, ako bude fungovať prepojenosť, všetky tieto opatrenia sa budú realizovať iba vtedy, keď sa do toho zapoja obce?

Ing. Kravčík

Odpovedal, že je to otázka skôr už komunikácie a výchovy, „dovzdelania“, riešiť to na rôznych stupňoch, úrovniach, aby sa do toho čo najviac ľudí zaangažovalo a tým je veľká šanca úspešnosti. Je to otázka skôr uvedomenia si. Čo sa týka kvality verejnej správy sú realizované rôzne projekty. Uviedol, že v rámci jedného projektu sa pripravuje celá skladba legislatívnych nástrojov, čo je potrebné urobiť.

K prepojeniu vodných rád na štruktúry v rámci partnerstiev, ktoré tu vznikajú dajú sa veľmi ľahko prerozdeliť podľa toho ako fungujú jednotlivé partnerstva.

V závere uviedol, že materiál vznikol v spolupráci s Agentúrou regionálneho rozvoja a zamestnancami Úradu KSK (5 ľudí na čele s p. Jokelovou), ktorí sa podieľali na

technickom a administratívnom zabezpečení. Uviedol, že predkladaný materiál je výstupom z materiálov jednotlivých vodných rád.

JUDr. Mgr. Rovinský vyjadril predpoklad, že s materiálom sa mali možnosť oboznámiť všetci členovia komisie.

Záver:

Komisia odporúča zastupiteľstvu materiál prerokovať a schváliť podľa predloženého návrhu.

Uznesenie č. 8/2021

Komisia odporúča zastupiteľstvu materiál prerokovať a schváliť podľa predloženého návrhu.

Hlasovanie č.1

Prítomní: 15

Za: 15

Proti: 0

Zdržal sa: 0

Návrh bol schválený.

K bodu č. 3:

Záver

Predseda komisie JUDr. Mgr. Ladislav Rovinský poďakoval členom komisie za účasť formou online rokovania.

Ing. Kravčík sa poďakoval všetkým, že podporujú tento program. Konštatoval, že ak to pôjde takto ďalej, tak nás čaká pozitívny trend pre celý kraj a bude sa o to snažiť sám osobne.

Predseda komisie JUDr. Mgr. Ladislav Rovinský poďakoval *Ing. Kravčíkovi* za prednesený materiál a ukončil rokovanie.

.....
Ing. Ludmila Sekeráková
tajomníčka komisie

.....
JUDr. Mgr. Ladislav Rovinský
predseda komisie